

pri markiranju kankovcev. 5. Zahtevamo, da se čim prej izvršijo volitve v državni zbor. Če se bo volilna pravica dala tudi ženskam, z vso odločnostjo zahtevamo, da morajo dobiti volilno pravico pred vsem žene in dekleta na deželi. 6. Zahtevamo deželno samoupravo slovenskih pokrajin in deželni zbor za Slovenijo v Ljubljani. 7. Izrekamo Jugoslovanskemu klubu, njega načelniku dr. Korošcu in novemu poljedelskemu ministru Ivanu Roškarju popolno zaupanje.

Izjava. Podpisani izjavimo, da prekličemo svoje podpise, ki smo jih dali Samostojni kmetijski stranki ter nečemo pravi nobene zveze več s to stranko. Hočemo pa ostati zvesti pristaši Slovenske Kmetijske Zveze. — Marko Koprivc l. r., Jožef Romih l. r., Vid Jančič l. r., vsi doma iz občine St. Vid pri Planini.

Za SKZ so darovali udeleženci pri instalaciji v Pamečah 150 K.

Navodila.

Blagajniki in odborniki Kmetijske zveze naj pobirajo članarino za drugo poslovno leto. Pri tem se naj razvije tudi živahna agitacija za pridobivanje novih članov. Vse Kmetijske zveze naj stalno, če le mogoče mesečno poročajo tajništvu KZ o svojem delovanju in o političnem stanju v svojem okolišju.

Nasprotna stranke se prav posebno trudijo, da bi razširile svoje brezvestno časopisje med kmetijsko ljudstvo. Kmetijska zveza ima dolžnost, da agitira od hiše do hiše za „Gospodarja“ in proti nasprotnemu časopisju. Cena „Gospodarja“ je tako nizka, da ga lahko vsakdo naroči.

Domača politika.

Shod Kmetijske zveze v Slov. Bistrici. „Slovenski Gospodar“ je že zadnjič poročal o sijajnem shodu naših kmetov v Slov. Bistrici. „Nova Doba“ pa piše o tem shodu: „Klerikalne trdnjave se rušijo, uničujejo klerikalni poraz...“ Da, da, g. dr. Pučnik! Eden je bil na tem shodu poražen in uničen! In to je bil tisti, ki se je pri vratih za slebrom skrival, ki si ni upal kmetom pokazati svojega dragega obličja in ki jo je odkuril, ko se ni čutil več varnega — in to je bil g. dr. Pučnik! Zdaj ste videli, da je vaše pehanje, vaši nočni shodi za Samostojno zastoj, za ljubi nič, brez črte! Hudo je za generala, če so vojniki tepeni in Vaši samostojneži so bili z besedami tepeni, kakor še nikoli! Poročilo v „Novi Dobi“ je tako zlagano, da moramo reči, dopisnik in „oče laži“ sta si krvna brata, pa samo z opombo, da je „oče laži“ v primeri z dopisnikom pravi angelj resnice. Govor našega pristnega kmeta Hlebiča so samostojni nekoliko motili, vendar je v miru končal svoj govor. G. Pušenjak je govoril o našem gospodarskem položaju, mirno in stvarno; celi čas ga nihče ni motil, čeravno je ostro obsodil delo samostojnežev. Samostojni so ga poslušali z ušesi in usti, to so vam kar zijali in požirali besede moža, ki je vse svoje moči zastavil za blagor kmetijskega ljudstva. Pa saj jim tega ne zamerimo, ker ti reveži res nikdar ne pridejo do kakšne boljše duševne hrane. Farji, črnuhi, klerikalci, črešnje, to slišijo na svojih shodih in berejo v svojih listih in tega se pa tudi samostojnež enkrat navoli. Samo Kresniku, ki je hodil na Dunaj cesarju nogo poljubovat, so farji in klerikalci vedno dobro tekli; a zdi se mi, da mu tudi ta hrana več dobro ne dene, ker na tem našem shodu je bil blede in zelen. Samostojna je g. Pušenjaka vabila v svoje vrste in ga vedno ceniti; če mu pa liberalci odrekajo zmožnosti, je umevno, ker prazna in puhla glava ne more prenesti, ako drugi več ve in več dela za ljudstvo. Poročilo „Nove Dobe“ o govoru g. Pušenjaka je vse zlagano. Kot zadnji govornik je nastopil urednik in tajnik Zebot. On je pa pravi bič za Samostojno. Ni čudno, če ga samostojneži nimajo preveč radi. Naševal je delo Kmetijske zveze za kmetijski stan ter vprašal: „A kaj pa je storila Samostojna za kmeta?“ Človek bi mislil, zdaj se bodo pa oglašili, ker se vsak rad malo pohvali, če je kaj dobrega storil. Pa nobenega ni bilo, nobenega medklica, tihi kot zid! Govornik povdarja, da je nek samostojnež njega ovadil sodniji, ker je na shodu bičal krivične davke, češ, da šunta ljudi, naj ne plačujejo davka. Za kmeta je govoril in kmetijska stranka ga izdaje s pogodom! Take propalice so! In cela dvorana zaori in zadoni fej-klicev Samostojni. In samostojneži tihi in blede poslušajo svojo obsodbo. In ko je tako padel udarec za udarec, je tudi samostojnež kri zavrela; kdo bi njim to zameril, saj imajo tudi oni kri, samo da je vsa pokvarjena in da vskipi, je treba mnogo udarcev in teh je bilo preveč, zato divji vik in krik za nekaj minut. To je tako navada divjih narodov, ki s kričanjem zakrivajo svoje slabosti. To je zadnji adut ali trum naših samostojnežev. Govornik je končal v miru govor in se razen nekaj medklicev ni zgodilo nič hudega. Gosp. Zebot prebere nato resolucije in zahteve kmetov. A nihče ga ni motil, nihče ni ugovarjal; sprejete so bile enoglasno. Pri protiglasovanju se tudi samostojneži niso odzvali. Nasilnosti razen vpitja in medklicev ni bilo od nobene strani. Da predsednik ni dal besede samostojnežem in je shod zaključil, naj mu bodo ti samostojneži hvaležni, ker je s tem ščitil samo njihovo kožo. Kar „Nova Doba“ drugače poroča, je laž. G. dr. Pučnik, mislim, da je ta dan bil Vaš sodni dan in ljudstvo je na shodu in bo razumno pri volitvah izreklo sodbo: Proč od nas, V. Pučnik! Samostojni! Uboga Bistrica! Prej si imela snega, ki jo

rezal in še reže slamo, zdaj pa imaš še enega, ki laže. Pa zdramila se boš tudi ti in že spoznaš in konec bo dohtarski pogubni politiki!

Dunajski romarji — jezik za zobe! Kakor nekdanj Izraelci v egiptovski sužnosti, zdihovali smo mi od nekdanj trpinčenosti Slovence v nemško-madžarski pesti. Strašna je bila zadnja postaja križevne poti, ki je nas slednjič pripeljala do odrešenja v svobodno Jugoslavijo. Groza nas pretresa ob spominu na mučeniške dni leta 1914, ko so naše najboljše ljudi opljuvane z nemčursko smrkovino v verigah vlačili v grške ječe. Tedaj so nemčurski biriči stikali glave in v posmehu kazali svoje satansko veselje. Ko pa se je nam od daleč kazala zarja odrešenja, so se te dušogubne kreature strnile v zadnji naskok — romale so na Dunaj nas tožiti — pa, kakor nekdanj preganjalec Izraelcev, pogoltnili so valovi nje, mi pa smo srečno dospeli v obljubljeno deželo: Jugoslavijo. In ti ljudje začnejo zopet dvigati glavo in skušajo vbrizgavati našemu ljudstvu svoj ogabni strup. Pa ne boš, Jaka! Naša krotkost in ponižnost morata pokazati tu svoje meje. Hočemo odpustiti in pozabiti marsikaj, pa sramotno bi bilo, te dunajske zaznamovance trpeti še na častnih mestih v naši državi. Vlada naj poskrbi, da ne sme biti nobeden teh domovinskih pohabljenec izvoljen na kako častno mesto. Tak zaznamovani pič je tudi Alojz Jamernig, odstavljeni župan v Vukovskem dolu pri Jarenini. V malokateri občini je ljudstvo tako zbegano in zastrupljeno, kakor ravno v Vukovskem dolu, kjer je ta mož dolga leta županoval. To tudi pojasni dejstvo, da je bil Jamernig od nove kmetijske podružnice izvoljen kot delegat za glavno zborovanje Kmetijske družbe. To povemo, da mu bodo vedeli stisniti roko — v slovo!

Pogorevščina Samostojne v Poljčanah. Dne 21. t. m. je Samostojna drugič poskušala svojo srečo v Poljčanah. Napovedala je shod, na katerega so prišli pristaši drugih strank, kateri so se norčevali iz govornika Novaka iz Slov. Bistrice in iz sklicatelja. Dobro je povedal temu apostolu samostojnežev nek železničar, ki mu je svetoval, naj dela na to, da se bodo kmetje združili v Kmetisko zvezo, katera je že veliko dobrega za kmetijsko ljudstvo storila. Pristopiti ni maral nikdo k Samostojni in tako upamo, da nas bo ista v bodoče pustila pri miru.

Surovost samostojnih. Iz Zavodnja nam poročajo: Tukaj so imeli samostojni dne 21. t. m. shod pri Martinu Rečnik. Na tem shodu so zopet dokazali svojo samostojno oliko. Ko se je oglašil po končanem govoru k besedi posestnik in pristaš Kmetijske zveze k besedi, mu je pognal samostojni Franc Medved, p.d. Hrastnik, literško steklenico. Sreča, da ga je zadela steklenica v hrbet in ne v glavo. Zopet ena črna pika več v knjigi olike samostojnih.

Samostojna liberalnega izvora. Ako pogledamo nekaj števil „Kmetijskega Lista“, se lahko že kmalu prepričamo, kje Samostojno čevlji žuli. Vse strani so polne napadov na Slovensko Kmetisko Zvezo, na našo Ljudsko stranko in na „klerikalce“. V vsaki posamezni številki je k večjemu le po en stavek, ki se malo tiče liberalcev. Gotovo, vrana vrani ne izkljuje očii.

Za viničarje. Po mnogih krajih se viničarji nahajajo v slabih gmotnih razmerah. „Slovenski Gospodar“ je o tem že opetovano pisal. Slovenska Kmetijska Zveza stoji na stališču, da se viničarjem, posebnim gosposkim in onim, ki imajo svoje gospodarje v Nemški Avstriji, mora priti na pomoč. Rešitev tega vprašanja mora biti taka, da ne bo prišlo med kmetom in viničarjem do onega prepada, katerega hočejo izkopati socialni demokratje s svojo brezvestno hujskarijo. Vlada je sklicala za dne 20. marca na okrajno glavarstvo v Mariboru enketo, t. j. posvetovanje glede rešitve viničarskega vprašanja. Zastopane so bile vse politične stranke, kakor tudi strokovne organizacije vinogradnikov in viničarjev. Zahteve, ki so jih stavili socialni demokratje, so tako pretirane, da bi v slučaju udeležitve teh zahtev bili naši vinogradniki uničeni. Treznomisleči viničarji sami priznava, da so zahteve, ki jih stavijo brezverski rdečkarji, naravnost neizpeljive. Kmetje-vinogradniki so na tem zborovanju sami priznali, da je treba zboljšati mučni položaj viničarjev; kmeta Brenčič in Supanič pa sta povdarjala, da so socialdemokratske zahteve nesprejemljive. Sporazum je mogoče edinole na podlagi obojestranske strpljivosti in vzajemnosti. Konečno se je določil odsek, kateremu je poverjena naloga, da stavi vladi primerne predloge za ureditev viničarskega vprašanja. O tem posvetovanju bomo še podrobno poročali. Za danes povdarjamo samo še to, da imajo socialni demokratje s svojo „kmetisko delavsko zvezo“ namen, dobiti za svojo stranko kaline-volilce za bodoče volitve. Predno so socialdemokratski poglavarji sploh vedeli, da je na Slovenskem stan ubogih viničarjev, je že Kmetijska zveza storila potrebne korake za zboljšanje položaja naših ubogih viničarjev. Ako bodo viničarji naselili na limanice brezverske in brezvestne socialne demokratije, si svojega ne bodo nikdar zboljšali, ampak samo poslabšali.

Tedenske novice.

Umrl je na Ptuj dne 14. t. m. g. Ivan Muršec, nadučitelj v p., star 79 let.

Knjige za Prekmurje. Vsi oni pristaši, ki so nabrali v posameznih župnijah knjige za prekmursko

Slovenec, se prosijo, da pošljejo nabrane knjige na naslov: Marijanišče v Veržetu, pošta Križevci, kjer bodo dijaki uredili poslane knjige in sestavili majhne kajžnice.

Pozor na orgle! Bivša, cerkvi tako srčno „nacionljena in prijazna“ avstrijska vlada je tekom vojne v svoji kratkovidnosti opozorila na novo, zelo dobičkanosno obrt, na lov na orgelne piščalke. Neki Alojz Polanec iz Jirsve pri Ptuj je vlomil pred kratkim v podružnico sv. Areha na Pohorju in jih je odnesel. Toda sreče ni imel, je že pod ključem. Druga tafa so zaslačili dne 15. t. m. pri Sv. Bollenku v Slov. g. Bil je to kleparski pomočnik Franc Ternon od Velike Nedelje. Dal se je zvečer zapreti v cerkev in je hotel uiti skozi streho; tudi njemu ni bila sreča mila: streha je bila previsoka, moral je počakati v cerkvi do jutra. Prijeli so ga, ko je hotel oditi s polno nabranim nahrbtnikom. Zato pozor na cerkvene orgle!

Vlomi na dnevnem redu. Prejšnji teden je nameravala drzna tatinska družba vlomiti v davkarijo na Ptuj. Eden izmed čedne družbe se je zvečer poskril v hiši in hotel ponoči svojim sodrugom skozi stranišče pripraviti vhod. Vendar pa je nekdo zapazil luč v hiši, šli so gledat in našli vlomilca na stranišju; pri sebi je imel razno orodje in lepo brovning-pisto.

Prijeti ptički. V Gradišču pri Lučanah se je posrečilo orožnikom izslediti tri zelo prebrisane sleparje in sicer: tukajšnjega priseljenca iz rajha Emila Hoffmann in njegovega sina ter nekega Lambauerja iz Lipnice, kateri je bil pred letom v Lučanah hud „volksverovec“, ki je izzival in se celo udeležil na t. j. na naše mirne Slovence. Skupno so kradli razne reči in konje ter jih spravljali čez mejo in sicer iz Jugoslavije v Nemško Avstrijo in od tam v Jugoslavijo.

Potres v ormoškem okraju. Dne 10. t. m., nekoliko ob pol 11. uri ponoči, so opazili v ormoškem okraju precej močen potres, ki je trajal le nekaj malih sekund in ni povzročil nobene škode.

Velika nesreča. Dne 9. t. m. okoli pol 10. ure zvečer je začelo goreti gospodarsko poslopje uradnika in posestnika Franca Magdič v Mekotnjaku v okraju Ljutomer. Požar je zanetil hudobna roka, katera je že prejšnje leto grozila, da mu bo posvetila. Zgorelo je vse, ker je bil grozen veter, se ni dalo nič rešiti. Pri požaru sta se tudi ponesrečila oba posestnikova sina, katera ležita grozno opečena v bolnišnici v Ormožu. Škoda znaša okoli pol milijona K.

Vox populi. Kakor posnemamo iz „Straže“ se bo vprizarjalo v Slov. mestn. gledališču v Mariboru na veliki teden „Kristusovo trpljenje“. Ker je nam na deželi jako težko prisostovati predstavam med tednom, bi prosili ravnateljstvo tamošnjega gledališča, da bi se dalo ponoviti to predstavo prva dva velikončna praznika, da nam omogoči prisostovanje te drame, ki nas deželane veliko zanima. Obračamo prošnjo na naslov, katerega se tiče.

Slovensko mestno Gledališče.

Repertoire tekočega tedna:

v torek, dne 30. marca: „Kristova drama“, abonem. A 31;
v sredo, dne 31. marca: „Kristova drama“, ab. B 32.
V nedeljo 4. aprila pop. Kristosova drama. Ljudska predstava. Zvečer Hasanaginica. Ab. A-32.
Ponedeljek 5. aprila, pop. Kristova drama Ljudska predstava.

Opozorjamo naše cenjene čitatelje, kakor se iz gornjega repertoirja razvidi, da bo tukajšnje mestno gledališče vprizarjalo na veliki teden „Kristusovo trpljenje“, koje delo toplo priporočamo našim somišljenikom, da si ga ogledajo.

Gospodarstvo.

Čebelarjem spomladni pozdrav.

Vzbujajoče se narava nas kliče zopet na delo. Ze z novim letom bi se morali začeti gibati — društvenem delu. Čebelarsko društvo bi ob novem letu moralo vedeti število svojih članov, uprava „Slov. čebelarja“ število svojih čitateljev, a vse to je večinoma še mirne, nedotaknjene. Kam bi prišle čebele, ako bi mirno dremale naprej v temi svojega zimskega stanovanja ter čakale, da jih gospodar-čebelar zdrami in pokliče na delo: „Čas je, da se zganete, ako hočete izkoristiti vsak ugoden trenutek za nabiranje vsakdanjega kruha ter si zagotoviti obstanek življenja: na delo torej, solnce že toplo sije, rožice že cvetijo!“ Ne, čebele ne čakajo na ak poziv, same čutijo v zaprtim, temnem panju, ko se narava vzbudi ter pride čas njihovega napornega, a vstrajnega dela.

Kako pa mi čebelarji? Zal da ne tako: osramotiti se pustimo od majhne stvarice, o kateri se pravi, da nima uma, človek pa ga ima, ali vsaj naj bi ga imel — ter preradi pozabimo na svoje stanovske dolžnosti. Na delo toraj brez odloga! Načelstva podružnic pobirajte udnino, nabirajte nove člane, sklicujte občne zборе in poučne shode. Udnina znaša 24 kron, 2 kroni ostane vprid podružnični blagajni, 22 kron od vsakega člana pa se pošlje društvenemu blagajniku,

g. Ant. Mizar, poštni nadkontrolor v Celju. Z denarjem vrad se pošlje tudi popolni imenik članov, t. j. kraj in pošta. Najprej se vpišejo dosednji člani, po tem pa novi, ki se kot „novi“ označijo. Tajnik naj sestavi dva imenika, enega za odposlati, drugega pa za uporabo doma.

Vojška je hudo oškodovana vse sloje človeške družbe, tudi čebelarstvu ni prizanesla. Koliko vrlih čebelarjev je padlo, koliko čebelnjakov sanja in dremlje praznih, zapuščenih, ko so med vojssko pomrle čebele, ker so bile brez oskrbe. Le s pridnim in vztrajnim delom, kakor nam dajejo čebele same najlepši vzgled, zamoremo nastale izgube v dogledni dobi izpolniti ter še našo lepo stroko povzdigniti nad prejšnje stališče. Pristopajte toraj pridno k Čebelarstvu, zlasti vi mladi fantje, ki imate za svoja mlada, brezskrbna in nevarnost polna leta ravno v čebelarstvu najplemenitejšo, nedolžno zabavo, ki pa poleg tega še vsako minuto zamude in dela obilno poplača. Podpisani je s tem mesecem začel zopet potovati na shode. Podružnice, ki želijo predavanja, naj se obrnejo na njega. Njegov delokrog je: mariborsko, ptujsko, ljutomersko in konjiško okrajno glavarstvo. V druge kraje bi zaradi dandanašnjih političnih težkoč zamogel le izjemoma, eventualno dogovoroma s predsednikom „Pokrajinske zveze Slov. čebelarstva društva“, gospodom Ljudovikom Cernej, okr. šol. nadzornik v Celju.

Ivan Jurančič, čeb. pot. učitelj,
pošta Sv. Aždraž v Sl. gor.

Lepe gospodarske zborovanje je priredila mariborska Kmetijska podružnica dne 21. marca v dvorani okrajnega zastopa. Udeležilo se je zborovanja okoli 800 kmetov iz okolice. Prvi je predaval strokovni učitelj g. Priol o sadjarstvu. Njegov govor zasluša, da se objavi v celoti. Priporočamo g. predavatelju, da večkrat nastopi na gospodarskih shodih. Za njim je načelnik Majcen govoril o viničarskem vprašanju. O tej točki je govoril tudi tajnik Zebot. Na to se je vršila volitev delegatov. Izvoljeni so: Fluher Ljudevit, Vozjak Jožef, Thaler Ignacij, Pušenjak, Vlado, Majcen Gabriel, Zebot Fr., Jerovšek Anton, Rebernik Alojzij, Hiter Franc, Kovačič Miha in Obrhan Matija. O delovanju podružnice sta poročala tajnik Hinterlehner in blagajnik Fluher. Podružnica je ena najmočnejših v Sloveniji. V polletju bo prirejela gospodarske shode v okoliških občinah in župnijah.

Kmetijska zveza je priredila v Poljčanah dne 21. t. m. gospodarsko zborovanje v šoli, ki je bilo jako dobro obiskano. Govoril je nadrevizor Vladimir Pušenjak o vzrokih draginje in o samopomoči ter pozival navzoče, da se oklepajo konzumnega društva, katero začne poslovati dne 22. t. m. in katero šteje že nad 360 članov. Pri nas je ljudstvo ob vsaki priliki pokazalo, da je v taboru Slovenske Kmetijske zveze, za liberalno stranko in naj imajo še tako lepo ime, se nikdo ne ogreva.

Studenice. V nedeljo dne 21. t. m. se je vršil pri nas občni zbor Bikorejske zadrage, katera šteje 82 članov. Izvolil se je nov načelnik, in sicer mlad gospodar Simon Kitek. Na občnem zboru se je razpravljalo o raznih vprašanjih, ki se tičejo povzdige živinoreje in živinorejskih zadrug. Na občnem zboru je govoril nadrevizor Vl. Pušenjak.

Novacerkev. Čebelarska podružnica v Novicervu pri Vojniki ima svoj redni občni zbor na praznik Oznanjenja Device Marije, dne 25. marca 1920 pri Franc Arličevemu čebelnjaku v Soki, popoldan ob 3. uri z navadnim sporedom. Ako ob 3. uri popoldne ne bi bilo zadostno število članov navzočih, se vrši drugi občni zbor ob pol 4. uri popoldne pri vsakem številu članov.

Kmet. podružnica Maribor in okoliš. Za člane, ki si še niso naročili škropiva za vinograde ali ki utegnejo galice manjše dobiti kot so naročili, ker namreč podružnici ni toliko došlo kakor je naročila, bode ta-le preskrbela pasto Bosno, ki služi brez apna in je popolnoma iste vrednosti kakor galica. Po mnogih deželah škropijo že mnogo let le s pasto Bosna; pri nas je doslej znana samo še v nekaterih krajih. Potrebno se je v kilogramih toliko kakor galice. Podružnica pa mora vedeti, koliko je naj naroči in tudi denar naprej založiti. Ker je stvar zelo nujna, se bodo prijave in predplačila sprejemala samo do 1. aprila in sicer v veletrgovini g. Ziglerja na Glavnem trgu. Cena pasti Bosni je ista kakor galici, t. j. 13 K za 1 kilogram. Članom, ki so naročili galice, se priporoča, da pri g. Ziglerju pogledajo, koliko je gotovo dobi.

Semenskega krompirja, lepega, ima 24 meter-skih stotov oddati Kmetijska podružnica Maribor in okoliš. Cena je 4 K za 1 kilogram. Ker ga za ta denar letos ni dobiti, je namenjen samo najrevnejšim viničarjem in malim posestnikom. Zglasiti se je pri g. profesorju Majcenu, ki kot načelnik podružnice napiše nakaznice. (Badlove vile št. 10.)

Bosnapasta enakovredna modri galici. Vinogradniki nam piše: Imam obširne vinograde v vinorodnih Halozah. Ker sem že v predlanskem letu dobil veliko modre galice, sem se odločil napraviti poskus s škropljenjem z Bosnapasto. Polovico vinograde sem škropil z modro galico, drugo polovico pa z Bosnapasto. Isto sem storil tudi v lanskem letu. Prišel sem na ta način do sledečega zaključka: Škropljenje z Bosnapasto je bilo vsaj ravno tako uspešno, kakor škropljenje z modro galico, a nevarnost in sitnost z Bosno pasto sta velike

manj, nego z modro galico. Te vrstice sem napisal v pomirjenje naših vinogradnikov, za slučaj primanj-kovanja modre galice.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalcu je vsled pomanjkanja hmelja prenehala vsaka hmeljska kup-elja. Zatečki hmelj plačujejo po 7000 do 7200 K za 50 kilogramov, tuj hmelj pa po 3100 K za 50 kilogramov. Hmeljski nasadi v Čehoslovaški so prav dobro prezimili, istotako v Savinjski dolini, dočim so v Nemčiji in na Madžarskem zelo trpeli.

Sadite lipe! Navedeni klic je izrekel Nemec, ki smatra lipo kot drevo, katerega se radi njega koristi izplača saditi. Koliko bolj pa velja še ta klic za nas! Stari Slovani so lipo visoko čislali in jo pridno sadili na najpomembnejša mesta. Pod lipo sredi vasi so se zbirali vaški prebivalci ob vseh važnejših dogodkih. Prav tako so sadili naši predniki lipo pred cerkvijo, kar marsikje vidimo. Primerne in koristne ni, da se je pričel v novejšem času saditi divji kostanj, ki ne more tekmovali z lipo. Čebelarjem — naši predniki so to panogo gospodarstva, ki bi se sedaj dobro izplačala, tudi bolj gojili — je znano, kako se čebele dobro počutijo na paši v lipovem cvetju. Čebelarji, poagitirajte, da se po naših slovenskih vaseh na primernih mestih zasadijo drevedni lip, kar bode poleg okrasja tudi povzdignilo čebelarstvo. Poleg tega nam lahko lipovo cvetje prinaša še druge koristi. Čemu naj kupujemo različne škodljive čaje po tujih neznanih državah, ko imamo na razpolago zdravilen čaj iz lipovega cvetja, kateri bode pa še boljši, če se pridene par žlic medu. Ni gospodarsko in ne koristno za nas, da bi mesto lipe, orehove, češpeli in drugega sadja sadili — divji kostanj. Lipa je bila naša in naj še ostane naša v vsakem oziru.

Razgled po svetu.

Naval Judov v Jugoslavijo. Dunajski listi poročajo, da je zveza židovskih organizacij sklenila nasvetovati Judom, ki žive v Rusiji, v Rumuniji, na Poljskem in v Besarabiji, da se naselijo v Jugoslavijo, ker jih vlade in prebivalstvo v omenjenih državah preveč zatira ter jim odjemlje premoženje. Mislimo, da se bo naša država prav lepo zahvalila za še večji pritok Judov, saj jih ima na Hrvaškem, v Banatu in po drugod več kot preveč.

Francoski parnik se potopil. Dne 19. marca t. l. je treli francoski parnik „Cadrier“ v severni Franciji ob skalo ter se potopil. Utonilo je 19 oseb, 4 mornarji so se rešili.

Otrok, ki se ne more ne jokati in ne smejeti. V dunajski bolnišnici se nahaja 11 mesecev stari otrok, ki se ne more ne jokati, ne smejeti in tudi ne kaže nobenega poželjenja po kaki jedi ali pijači. Sloveči zdravniki zatrjujejo, da je ta otrok sicer dobro razvit ter čvrst in krepak, toda bolnega mišičevja. Zdravniki si belijo glave, kako razvozljati ta redek slučaj bolezni.

Pametna odredba. Avstrijska vlada na Dunaju je izdala naredbo, ki določa, da se sladkor v bode smel uporabljati za tovarniške namene, za izdelovanje raznih sladkorčkov ter za uporabo nepotrebnih sladstič. Pametna odredba, ki bi tudi pri nas bila na mestu, kajti znano je, da se sladkorja uporablja za prav nepotrebne namene na stotine meterskih stotov, dočim ga strašno primanjkuje za najpotrebnejše namene.

Poletni čas je z 21. marcem upeljala tudi Italija, ker ga je upeljala Francija.

Posledice stavke rudarjev v Šleziji. V šlezjskih premogovnikih v Ostrovi se je vsled osemnedevne stavke rudarjev pridelalo za 1 milijon meterskih stotov premoga manj, kakor pa sicer. Posledice te velikanske stavke so se takoj pojavile v Nemški Avstriji, ker se je moral vsled tega ustaviti ves železniški promet.

Strup bljuvajoče kače. V Afriki živi neka posebna vrsta strupenih kač, katero prištevajo k ocalarkam. Ta zelo strupena kača ne napade svoje žrtev ali svojega sovražnika z zobmi, torej ne vgrizne, marveč začne bljuvati iz žrela drobne kapljice, ki so zelo strupene. Najraje bruhne svoje strupene sline žrtvi v oči, če od daljave enega metra. Človek ali žival, ki je dobil kapljico tega strupa v oči, občuti takoj hude očne bolečine. Dognali so, da vsaka napadena človeška žrtev navadno umrje, vsaka žival pa ali pogine ali pa oslepi.

Umetni kavčuk. Dva ameriška inženirja sta, kakor smo že svojčas poročali, izumila umetni kavčuk, kakor se ga rabi na kolesih avtomobilov in biciklov. Kakor se poroča iz Amerike, se jima je pred kratkim posrečilo to iznajdbo spopolniti tako, da se umetni kavčuk glede trpežnosti prav nič ne razlikuje od pristnega, ima pa prednost, da bo za 60 do 70% ceneji ter da bo prav kmalu odpravljen veliko pomanjkanje gumij ali kavčuka. V Nemčiji in tudi na Dunaju so že začeli graditi tovarne za izdelovanje umetnega kavčuka.

Dopisi.

Št. 11 v Slov. gor. Mi Šentiljčani smo sijajno odbili naval samostojnežev na našo slavno taro. Mer-molja je moral pri nas odkuriti. Zdal pa nam preti še hujša nevarnost! V zadnjih tednih so se vrgli z vso silo na našo viničarje in kmetijske delavce socialni

demokratije. Agitirajo od hiše do hiše, pobirajo podpise za svojo stranko in širijo brezbožni list „Ljudski glas.“ Pri tem pa lažejo, da je strah in groza. Pravijo, da bodo tisti, ki se podpišejo, dobili sladkor — in kdo ne bi šel na sladkor —, da bodo dobili bolj o ceni živila, da dobijo kruh, da jih g. župnik šentiljski odira itd. Krivična reč si mora vedno z lažmi pomagati. Pred tremi tedni so imeli shod pri sodarju Petriču v Dobrenju, akoravno so pri nas vsi shodi prepovedani. Tako drzni so ti ljudje. Govorili so neki rdečkarji železničarji iz Maribora. Obljubljali so tem ljudem nebesa na zemlji. Na shodu je bilo več naših ljudi. Najbolj agitirajo za brezversko socialno demokracijo viničar Henrik Donko, viničar Henrik Schönwetter in njegov brat, viničar Anton Potočnik, po St. Ilju lazi okoli nek Jožef Zunko, viničarski fant, v ozadju pa stoji med drugimi železniški čuvaj Rudolf Tačko, ki je prišel k nam iz Smarja, kateremu pa svetujemo, naj gre zopet nazaj v svoj kraj. Mi ne potrebujemo brezverskih hujskačev. Akoravno so bili že naši iz prižnice večkrat na te rdeče gospode opozorjeni, so šli vendar na limanice in so nekateri se podpisali. Dali so tudi denar, katerega tako težko prisluzijo naši ubogi ljudje, za socialdemokratske židovske voditelje, da bodo se ti z njim mastili in obogateli. Drugače se tako branijo, dajati denar, za židove in njih podrepnike ga pa le imajo. Ubogi ljudje! Mi privoščimo našim viničarjem poboljšanje njihovega plačila in bodo morali tudi več dobiti, viničarsko vprašanje se bo moralo in se bo tudi rešilo, a socialni demokratje hočejo le naše ljudi nahujskati proti svojim gospodarjem, jih napraviti nezadovoljne in pred vsem pa jim iztrgati vero iz srca. Hujše, bolj nevarne politične stranke ni, kot je rdeča socialnodemokratska. Šentiljski viničarji in delavci, varujte se krivih pre-rokov, ki pridejo k vam v ovčjih oblačilih! „Ljudski glas“ je tako hudoben list, da je bil rajni „Stajere“ proti njemu še angel.

Marija Snežna. Dne 7. t. m. je prikovtratil g. šafar Zmuderl semkaj k nam, da bi svojim baocom, tihotapcem in onim, ki so v preiskavi zaradi veleizdaje, klobasaril, koliko hudega je že storila Slovenska Kmetijska Zveza in duhovniki ljudem. Shodi so sicer prepovedani, a on se ni zmenil za to, dokler mu orožniki niso ustavili namazanega dolgega jezika. A pogledimo si malo te samostojneže! Načelnik je Nace Toplak, po domače: firteldohar. Njegova dva sinova in hlapec so bili zaprti lansko leto zaradi poskušene veleizdaje. Njegov pomočnik je Celcer Joža, tudi v preiskavi zaradi veleizdaje. Eden najhujših kričačev je Schneider Franc, bivši zagrizen štajerčijaneec, sedaj samostojnež, ker gre proti „farjem.“ Za lauburbša pa služita Pekar Franc, takozvani Barakenbirt, in Nikl Franc, obadva trgovca z živino, seveda brez obrtnega lista, ker takšna kupčija precej polni žepa tukaj ob državni meji. Nadalje so pristihi tudi vsi, ki si še vedno želijo priti pod Nemško Avstrijo in vsi oni, ki so bili zaradi tihotapstva že kaznovani. Lepa družba, vredna Zmuderla, šafarja brez dela.

Sv. Anton v Slov. gor. Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade. Resničnost tega reka bridko občuti nekdo, ki je pri sodniji hotel doseči nasprotni učinek. Naš priljubljeni g. kaplan je v skrbi za čast in procvit Marijine družbe vzel pred mesec v roke železno metlo ter temeljito očistil družbo. Prizadeti so se razen ene domišljave punce udali v svojo usodo. Ta, ki se je čutila prikrajšana v svoji namišljeni časti, se je obrnila na liberalnega generala dr. Goriška za pomoč. Za drag denar je g. doktor vedno voljen pomagati, posebno še, če gre zoper duhovnika in povrh še takega, ki mu je prekrizal njegove račune pri občinskih volitvah pri Sv. Antonu. A kakor je g. Gorišek sramotno propadel, ko je nameraval dobiti antonjevske zavedne občine v svoje samostojne roke, tako je imel smolo, ko je hotel upropasti našega blagega g. kaplana. G. kaplan je bil seveda čisto oproščen, saj je celo priča nasprotnice pričala njemu v prilog. A stem izidom se ni mogel sprijazniti g. odvetnik, zato je vložil priziv. Pri okrožni obravnavi pa se je veleumni g. general vkljub temu, da se je osebno peljal v Maribor, še huje osmudil. Seveda bo on ta poraz hitro prebolel, saj je njegov žep vkljub polomu pridobil na teži. Vendar bi tu kot dobri prijatelji svetovali, naj ne nastopa več kot zagovornik, general izključenih devic, sicer lahko postane nazadnje še dr. Zguba. Se nekaj! Čudno se nam je zdelo, da se je na dan obravnave peljal v Maribor tudi liberalni župan g. Tršuh. Ali je morda hodil za pričo, tožilce menda ni vozil?

Zavrčje. Da ne bi kdo mislil, češ, da smo tako zaspani ob hrvaški meji, ali da smo od sladkega vinca omamljeni, povem, da nismo res kje tam v deveti deželi. Letošnje Novo leto smo začeli s „Prosveto“ Bralno društvo je priredilo dve igri: „Dve materi“ in „Dr. Veznal in njegov sluga Štipko.“ Predstave so dobro uspeli. Vsa čast fantom in dekletom, kakor tudi vsemu ostalemu osebju, katero je stvar vodilo. — Preteklo leto smo vprizorili „Županova Micka“ in pa „Dva gluha.“ Pričakujemo letos tudi nekaj, kajti za kulisami se že pripravlja. — Pri nas ni dosti samostojnežev, a še ti bi se radi preobrnil, a mi jim ne zaupamo, ker radi bi samo v kalnem ribarili. Naše ljudstvo bo obračunalo z njimi pri volitvah. — Tudi naše orožništvo je pridno na delu. Ono pazi kot visoko leteči kragulj na svoj plen. Pred nekaj časom je zaplenilo nekemu odpuščenemu učitelju Trohu množino sladkorja in vina, ker trguje z vinom brez koncesije. A mož je polovnjak vina kljub zaplembi odpeljal. Zavrčani, oklenite se našega lista „Slovenskega Gospodarja“, ker on se bo vedno potegoval za naše kmetijske zadeve, letos pa tudi marsikatero prinesel od naših vojnih dobičkarjev v Zavrčju.